

TALOUSARVIOALOITE 101/2007 vp

Työllistämisen, koulutus- ja erityistoimiin ehdotetun määrärahan vähentäminen

Eduskunnalle

Työministeriön momentin 34.06.51 työllistämisen-, koulutus- ja erityistoimien määrärahoja saa käyttää muun muassa seuraaviin tarkoituksiin: työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen, palkkatukeen ja työllistämiseen valtionhallinnolle, työvoiman liikkuvuuden edistämiseen, työllisyyspolitiittiseen projektitukeen, julkisten työvoimapolvelujen erityistoimiin jne.

Työllisten määrä on viime vuoden elokuusta noussut 52 000 hengellä. Työvoimatutkimuksen mukaan työllisiä oli elokuussa 2 558 000 henkilöä. Työttömänä oli elokuussa 162 000 henkeä. Työttömyysaste oli 5,9 prosenttia eli 0,9 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin. Työvoimakoulutuksessa on parhaillaan noin 20 000 työtöntä. Tämän vuoden alussa vastaava luku oli yli 31 000, ja vuonna 2006 koulutuksissa oli keskimäärin vajaat 30 000 henkilöä. Tällä hetkellä työttömiä on selkeästi vähemmän kuin viime vuonna, samoin työvoimakoulutuksissa olevia henkilöitä on vähemmän. Tästä huolimatta talousarvioesityksessä esitetyt varat ovat 560 miljoonaa euroa, 44 miljoonaa euroa enemmän kuin tälle vuodelle oli varattu määrärahaa.

Työllistämiskoulutuksista todetaan työministeriön sivulla seuraavaa: "Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus (työvoimakoulutus) on työhallinnon rahoittamaa koulutusta, joka on opiskelijoille maksutonta. Työvoimakoulutus on suunniteltu ensi sijassa työttömille työnhakijoille ja työttömyyden uhkaamille 20 vuotta täyttäneille henkilöille. Tietyin edellytyksin myös muut henkilöt kuten työssä olevat ja työvoiman ulkopuolel-

la olevat voivat osallistua koulutukseen. Koulutuksen sisältö vastaa yleensä muun aikuiskoulutuksen, esimerkiksi omaehtoisen aikuiskoulutuksen, opetussisältöjä. Usein koulutus on ammattitutkintoon tai sen osaan tähtäävää. Työvoimakoulutuksen tavoitteena on antaa koulutusta, joka parantaa työhön sijoittumisedellytyksiä."

Työttömien määrä on vähentynyt, samoin myös työvoimakoulutuksissa olevien työttömien määrä. Jotta työtön ei menetä työttömyyskorvaustaan, hänen on osallistuttava työllistämiskoulutuksiin. Työllistämiskoulutusten tavoitteena on parantaa työttömän työhön sijoittumisedellytyksiä. Valitettavan usein koulutukset ovat olleet huonolaatuisia, sisällöltään köyhiä ja ovat ennemminkin nimellisesti järjestettyjä kuin varsinaisesti työttömän kehittymistä edistäviä. Useat työttömät ovat kokeneet koulutuksen ajan hukana ja heidän aliarvioimisenaan. Myös muut näennäiset, työllisyystilastojen kaunistelemiseen tähtäävien toimenpiteiden rahoitus tulisi leikata. Erilaisten näennäisten toimenpiteiden sijaan tulee löytää ratkaisuja, jotka kohentavat työttömän tilannetta pidemmäksi aikaa.

Kesällä 2006 julkaistiin Työvoimapolitiittisten toimenpiteiden vaikutusten arviointiraportti. Raportin mukaan valmentava työvoimakoulutus ja julkiselle sektorille tapahtuva tukityöllistäminen osoittautuivat varsin tehottomiksi. Vajaan neljän vuoden tarkasteluaikana toimenpiteiden työllisyysvaikutukset olivat kovin vaihtelevat. Ammatillisen työvoimakoulutuksen vaikutukset avoimeen työllisyyteen vaihtelivat suuresti eri aloit-

tamisajankohtien ja seuranta-ajankohtien suhteen. Keskimäärin vaikutus jäi kuitenkin alle kymmenen prosenttiyksikön. Valmentavan työvoimakoulutuksen työllisyysvaikutus pysytteli koko seuranta-ajan lähellä nollaa. Erityisesti työttömyyden alkupuolella aloitetut valmentavat työvoimakoulutusjaksot osoittautuivat kaltaistamismenetelmän perusteella tehottomiksi. Sen sijaan pidempään (12 kuukautta) työttömänä olleilla työllisyysvaikutukset olivat vähän paremmat. Työttömien määrä on vähentynyt. Erilaisten työllistämiskoulutusten tehokkuus ja panos-tuotto-suhde on vähintäänkin kyseenalainen. Tästä huolimatta työllistämis-, koulutus- ja erityistoimien rahoitusta ollaan jälleen talousarvioesityksessä

kasvattamassa. Näillä nykyisen muotoisilla toimilla ei saavuteta työttömien kannalta tarvittavia tuloksia. Momentilla 34.06.51 tehdyt uudet varojen kohdennukset ovat pääosin oikeansuuntaisia ja rahoitus oikealla tasolla, mutta edellä mainituista toimenpiteistä on varaa rahoitusta vähentää.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta vähentää valtion vuoden 2008 talousarvion momentilta 32.80.51 25 000 000 euroa työllistämis-, koulutus- ja erityistoimiin ehdotetusta määrärahasta.

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 2007

Pertti Hemmilä /kok